

ผลงานรายบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ
กรณีศึกษา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7
(จังหวัดขอนแก่น)

จัดทำโดย นางเรณู เจียบงามศรี
รหัส 9990

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 99
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2567
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

ผลงานรายบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ
กรณีศึกษา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7
(จังหวัดขอนแก่น)

จัดทำโดย นางเรณู เจี้ยบงามศรี
รหัส 9990

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 99
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2567
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.

สำนักงาน ก.พ.

เอกสารผลงานรายบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหาร
ระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

ปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา

เชิดศักดิ์ สันติวรรุฒิ
อาจารย์ที่ปรึกษา

นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษานี้มีข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน จากพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันอันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว และหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ภาครัฐต้องมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคคลกรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนประชาชนและภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่อง เฝ้าระวังให้ข้อมูลแจ้งเบาะแสการทุจริตและตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ และภายใต้แผนแม่บทยังได้กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความสำคัญกับการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับการตรวจเงินแผ่นดิน การเสริมสร้างให้หน่วยงานของรัฐมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความสำคัญและมีการรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด การยกระดับองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความเป็นมืออาชีพโดยมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการตรวจเงินแผ่นดินอันเป็นการดำเนินการที่สนับสนุนเป้าหมายบริการของรัฐ ที่มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการและภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจเงินแผ่นดินจากข้อร้องเรียนของภาคประชาชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในลักษณะการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit) โดยจากการรวบรวมข้อมูลการร้องเรียนพบว่า ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2566 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากภาคประชาชนเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อพิจารณาตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่ได้รับการตรวจสอบเป็นจำนวนมาก ซึ่งสาเหตุเกิดทั้งจากผู้พิจารณาเรื่องร้องเรียน ข้อกำหนดของระเบียบและความเข้าใจของประชาชนผู้ร้องเรียน ทำให้ข้อมูลประกอบการร้องเรียนไม่ชัดเจนและไม่เข้าข้อกำหนดของระเบียบฯ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) จึงไม่สามารถรับเรื่องไว้ตรวจสอบได้ ในทางกลับกันหากข้อร้องเรียนได้รับการตรวจสอบว่าเรื่องร้องเรียนเป็นไปตามข้อร้องเรียนหรือไม่ ย่อมเกิดประโยชน์ต่อการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้ร้องเรียน ซึ่งถือเป็น Stakeholder ในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินของประเทศชาติ

จากกรณีศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้เสนอข้อกำหนดแนวทางการตรวจเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพในลักษณะการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งมาจากข้อร้องเรียนภาคประชาชนโดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงข้อมูลประกอบการร้องเรียนหรือข้อมูลประกอบการแจ้งเบาะแสการทุจริตอย่างชัดเจน การพัฒนาระบบการร้องเรียนโดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้สะดวกในการเข้าใช้งาน พร้อมทั้งสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการร้องเรียนผ่าน Website หรือ Platform ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ศ. 2566 และเพิ่มมูลค่า (Value Added) การตรวจสอบโดยนำข้อมูลจากการร้องเรียนไปใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบลักษณะอื่น

ในอนาคต มีข้อเสนอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปรับปรุงและแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน อันเป็นปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่จะทำให้การตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การตรวจเงินแผ่นดิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียน การปรับ Mindset ของข้าราชการ โดยเฉพาะผู้มีหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียน นอกจากการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ของระเบียบฯ แล้วควรคำนึงถึงผลเสียหายของเงินงบประมาณแผ่นดินด้วย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ กรณีศึกษา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส. 1) รุ่นที่ 99 ของวิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน กพ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งรายงานฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยเสียสละเวลาและความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ปัทมา เอียรวิศิษฏ์สกุล ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ปรับแก้ไข และให้มุมมองในการนำเสนอเชิงนโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งอาจารย์วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์ และอาจารย์เชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำในการมองภาพรวมของปัญหาและแนวทางปฏิบัติที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถปรับปรุงรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้อุทิศเวลาในการให้คำปรึกษา แนะนำพร้อมทั้งถ่ายทอดความรู้ในเชิงวิชาการและประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน กพ. ทุกท่านที่ได้จัดฝึกอบรมและอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาการฝึกอบรม

เรณู เจ็บบงามศรี

14 พฤษภาคม 2567

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
สารบัญแผนภูมิ (ถ้ามี)	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ (ถ้ามี)	ฎ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	7
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	10
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	11
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	11
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	20
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	23
3. แผนพัฒนาตนเอง	24
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	24
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	25
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	28
บรรณานุกรม	29
ภาคผนวก	30
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	34

สารบัญตาราง (ถ้ามี)

ตารางที่ 1 ส่วนราชการในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สตภ.7 (จังหวัดขอนแก่น)	9
ตารางที่ 2 ข้อมูลการร้องเรียนของภาคประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2566	15
ตารางที่ 3 การจำแนกเรื่องร้องเรียนตามลักษณะการตรวจสอบ ปีงบประมาณ 2564-2566	15

สารบัญภาพ (ถ้ามี)

ภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหารงานของ สตภ. 7 (จังหวัดขอนแก่น)	7
ภาพที่ 2 การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการรับเรื่องร้องเรียน ของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7	21

สารบัญแผนภูมิ (ถ้ามี)

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

สดง.	หมายถึง	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
สตง.7	หมายถึง	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น)
อปท.	หมายถึง	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทต.	หมายถึง	เทศบาลตำบล
อบต.	หมายถึง	องค์การบริหารส่วนตำบล

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นการศึกษาในหัวข้อ การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 สภาพปัญหาและความท้าทาย

รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการใช้จ่ายเงินแผ่นดินและได้กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 - 2580 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยระบุไว้ว่า ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในขณะที่ยังพบข่าวการทุจริตในภาครัฐในสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง เช่น การฮั้วประมูลงานราชการตามที่เป็นข่าวใหญ่ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามในภาวะยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานทุกด้านโดยเฉพาะงานราชการ หากรัฐบาลได้นำระบบเทคโนโลยีมาช่วยในการตรวจสอบและต้องสามารถมีวิธีป้องกันได้เท่าทันกลโกงได้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดประโยชน์ และทำให้ลดความเสียหายแก่เงินงบประมาณ

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1) ได้อธิบายความหมายของคำว่า การทุจริต คือ การแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น และจากเอกสารเผยแพร่ทางเว็บไซต์สำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” ทั้งนี้ รูปแบบในการทุจริตในวงราชการ มีหลากหลายวิธี ดังนี้

- 1) ผ่าฝืน หลีกเลียง หรือบิดเบือนระเบียบแบบแผน
- 2) จูงใจ เรี่ยกรัง บังคับข่มขู่ หน่วงเหนี่ยว กลั่นแกล้ง หรือหาประโยชน์ให้ตนหรือพวก
- 3) การสมยอม รู้เห็นเป็นใจ เพิกเฉย ละเว้นการกระทำในการที่ต้องปฏิบัติหรือรับผิดชอบตามหน้าที่
- 4) ยักยอก เบียดบังซึ่งทรัพย์สินของทางราชการ
- 5) ปลอมแปลง กระทำใด ๆ อันเป็นเท็จ
- 6) มีผลประโยชน์ร่วมในกิจการบางประเภทที่ใช้อำนาจหน้าที่ของตน

แนวโน้มการทุจริตของประเทศไทย ที่คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ป.ป.ช.) ตรวจสอบพบมากที่สุดช่วงนี้ ได้แก่ การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย ผลประโยชน์ซับซ้อนโดยออกกฎหมายรองรับในลักษณะถูกกฎหมาย แต่ขัดผลประโยชน์สาธารณะ นอกจากนี้ยังมีรายงานวิจัยเรื่อง สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย พบว่าธุรกิจได้จ่ายเงินร้อยละ 1 - 2 ของรายรับธุรกิจเพื่อความสะดวกสบายในการอนุมัติโครงการ เป็นต้น

2.1.2 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ได้กำหนดว่า ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึงตรวจการจัดเก็บรายได้ รายรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหาร ซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติ คณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ และตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบ รายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นต่อผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่น ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดย ตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายใน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2566 ข้อ 55 ข้อ 69 ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(ก) **การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)** หมายถึง การตรวจสอบและรับรองรายงานการเงิน กล่าวคือ การตรวจสอบการแสดงผลทางการเงินของหน่วยรับตรวจ ว่าเป็นไปตามแม่บทรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายที่มีผลกระทบต่อข้อกำหนดจำนวนเงิน และการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานการเงิน นั่นคือ การตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 71 ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐ ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา 70 ภายใน 180 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ(ภายในสิ้นไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณถัดไป) เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ต้องตรวจสอบงบการเงินตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 71 ดังกล่าวด้วยจำนวนหน่วยรับตรวจที่มีจำนวนมากแต่บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีจำนวนน้อย ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) รับผิดชอบจำนวนหน่วยรับตรวจในพื้นที่ 4 จังหวัด ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมากถึง 722 หน่วย (ตารางที่ 1) ส่งผลให้การปฏิบัติงานตรวจสอบลักษณะอื่นจึงปฏิบัติได้น้อยมาก

(ข) **การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)** หมายถึง ตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ ตรวจสอบการรับ การจ่าย การใช้ประโยชน์การเก็บรักษา การบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และการใช้ประโยชน์ของหน่วยรับตรวจ ซึ่งได้แก่ การตรวจสอบรายจ่ายของหน่วยงานราชการ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีจำนวนหน่วยมาก จำนวนประกาศประกวดราคา จำนวนสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งมีมากตามจำนวนหน่วยงาน รวมทั้งจำนวนวงเงินงบประมาณเบิกจ่ายก็มากตามไปด้วย แต่ตรวจสอบได้เพียงบางส่วนบางส่วนเท่านั้น ซึ่งยังไม่ครอบคลุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานราชการ และหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ปัจจุบันได้ใช้วิธีสุ่มตรวจสอบโดยใช้วิธีประเมินความเสี่ยงจาก

การรับ - จ่ายเงิน การจัดเก็บรายได้ การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้ประโยชน์ได้เพียงบางหน่วยงาน การตรวจสอบ จึงไม่สามารถครอบคลุมได้ทุกหน่วยงานและทุกสัญญา

อนึ่ง ลักษณะการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ได้รวมถึง **การตรวจสอบเรื่อง ร้องเรียนจากภาคประชาชนด้วย**

(ค) **ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Audit)** หมายถึง การตรวจสอบ การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจเพื่อแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้ หรือไม่ และเพื่อจัดทำ ข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) จะเข้าตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายเงินในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ วงเงินงบประมาณสูง หรือลักษณะโครงการที่มีการดำเนินการเหมือนกันในหลายหน่วยงาน ซึ่งแต่ละเรื่อง/โครงการกำหนดแผนระยะเวลาในการตรวจสอบตลอดปีงบประมาณ โดยความรับผิดชอบตามแผน การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นจำนวนปีละ 2-3 เรื่อง/โครงการ เท่านั้น ทั้งที่หน่วยงาน ราชการและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภาค 7 (จังหวัดขอนแก่น) มีการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ วงเงินงบประมาณสูง จำนวนมาก หากในแต่ละปีงบประมาณตรวจสอบ ให้มากกว่านี้เพื่อสะท้อนการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างครอบคลุมมากที่สุด

ตามที่ได้กล่าวไว้ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ได้รวมถึง **การตรวจสอบเรื่อง ร้องเรียนจากภาคประชาชนด้วย** สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เปิดช่องทางการร้องเรียนภาคประชาชน ทั้งร้องเรียนด้วยตนเอง ร้องเรียนทางโทรศัพท์ และร้องเรียนผ่านเว็บไซต์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) โดยแนวทางปฏิบัติกรณีการร้องเรียนผ่านเว็บไซต์สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน(ส่วนกลาง) เมื่อ ได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วจึงจะส่งเรื่องร้องเรียนมายังสำนักงานการตรวจเงินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) อีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งในระบบการรับเรื่องร้องเรียนส่วนมากผู้ร้องจะแจ้งเพียงเรื่องร้องเรียน ชื่อผู้ร้อง เบอร์ โทรศัพท์ ผ่านระบบเท่านั้น ซึ่งในระบบไม่มีการบ่งบอกข้อความประกอบการรับเรื่องอย่างชัดเจน รวมทั้งยัง ไม่มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์การรับเรื่องร้องเรียนกับ ประชาชนได้ไม่ชัดเจนเพียงพอ ประกอบการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนดไว้ เมื่อผู้พิจารณาแล้ว ไม่เข้าหลักเกณฑ์การรับเรื่องไว้ตรวจสอบ เรื่องร้องเรียนนั้นก็ไม่ได้นำมาพิจารณาต่อยอด หรือนำไปตรวจสอบ ลักษณะอื่นใด ๆ ถึงแม้ข้อร้องเรียนนั้นมีความสุ่มเสี่ยงต่อความเสียหายกับเงินงบประมาณแผ่นดินหรือ สิ่งก่อสร้าง โดยที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบพิจารณาได้ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ เท่านั้น ไม่ได้พิจารณาถึงความเสียหายที่จะเกิดกับเงินงบประมาณ ทรัพย์สินของทางราชการ ตลอดจนการรับฟังข้อมูลจากภาคประชาชน เพิ่มเติมให้ชัดเจน และไม่ได้นำหลักแห่งการสร้างแนวร่วม พันธมิตร เครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพ

การพิจารณาเรื่องร้องเรียน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ได้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาตามระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ศ. 2566 (โดยข้อมูลก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้พิจารณาตามระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการตรวจสอบกรณีพิเศษและการเสนอเรื่องความผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2562) ข้อกำหนดของเรื่องที่จะรับไว้ตรวจสอบ ตามข้อ 8 แห่งระเบียบฯ คือ เรื่องที่สำนักงานอาจพิจารณาไว้ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย มีดังต่อไปนี้

- (1) เรื่องที่คัดเลือกมาจากการประเมินความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ
- (2) เรื่องที่มาจากกรร็องเรียน
- (3) เรื่องที่เป็นผลมาจากการตรวจสอบด้านอื่น
- (4) เรื่องที่ผู้ว่าการสั่งให้ตรวจสอบเฉพาะกรณี หรือสั่งให้ตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปี

ในแผนการตรวจสอบประจำปี

และตามข้อ 18 แห่งระเบียบฯ ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ตามข้อ (2) ไว้ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายให้สำนักที่มีหน้าที่และเขตอำนาจในการตรวจสอบรับเรื่องร้องเรียนพิจารณาว่าเรื่องที่ร้องเรียนเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้หรือไม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

- 1) เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตรวจสอบของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561
- 2) เป็นเรื่องที่เกิดมาแล้วไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันที่เกิดเหตุจนถึงวันที่สำนักงานรับเรื่อง
- 3) เป็นเรื่องที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ หรือตำแหน่งของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจ ผู้กรร็องเรียน หรือระบุชื่อหน่วยรับตรวจ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง วัน เวลา หรือช่วงเวลาสถานที่ที่มีการกระทำผิดและพฤติการณ์ แห่งการกระทำผิดซึ่งเพียงพอที่จะตรวจสอบได้
- 4) เป็นเรื่องของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย ยังไม่เคยแจ้งผลการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินมาก่อน

อนึ่ง หากการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นแล้วมีส่วนของประเด็นที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจการตรวจสอบขององค์กรอิสระอื่น เช่น สำนักงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ด้วย ให้เสนอผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาส่งประเด็นให้องค์กรอิสระอื่นดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 และหากพิจารณาแล้วไม่รับเรื่องร้องเรียนเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้างต้นต้องแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงการไม่รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวนี้ด้วย

จากการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2564-2566 ข้อมูลการรับเรื่องไว้ตรวจสอบพบว่าเป็นเรื่องที่มาจากการร้องเรียนตามข้อ (2) ทั้งหมด ซึ่งแต่ละปี สตภ. 7 (จังหวัดขอนแก่น) ได้รับเรื่องร้องเรียนจากภาคประชาชนเป็นจำนวนมาก

ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาข้อมูลการรับเรื่องร้องเรียนทั้งจากการร้องเรียนด้วยตนเองและผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน(สตง.ส่วนกลาง) พบว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ได้รับเรื่องร้องเรียนในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถพิจารณารับเรื่องไว้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบว่าเรื่องที่ร้องเรียนเหล่านั้นปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ ข้อกฎหมาย หรือแนวทางปฏิบัติใดหรือไม่ ตามข้อร้องเรียนหรือไม่ อย่างไร ได้เป็นสัดส่วนจำนวนที่สูงมาก ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลการร้องเรียนของภาคประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564- 2566

หน่วย:เรื่อง

ปีงบประมาณ	รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน	รับไว้ตรวจสอบข้อเท็จจริง	ไม่รับไว้ตรวจสอบข้อเท็จจริง	รับไว้ตรวจสอบกรณีพิเศษ*
2564	206	35	171	2
2565	130	19	111	3
2566	117	22	95	0

หมายเหตุ * รับไว้ตรวจสอบกรณีพิเศษ หมายถึง เรื่องที่ตรวจสอบพบว่ามีมูลแห่งการกระทำความผิดระเบียบหรือมีเจตนาทุจริตจนเชื่อได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินงบประมาณแผ่นดิน

ผู้ศึกษาจึงได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากเรื่องร้องเรียนจากภาคประชาชน ดังกล่าวสามารถจัดเข้าลักษณะงาน 3 ด้าน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้เป็นตามตาราง ที่ 3

ตารางที่ 3 การจำแนกเรื่องร้องเรียนตามลักษณะการตรวจสอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2566

ปีงบประมาณ	FA	CA	PA	ไม่เข้าลักษณะงานใดๆ	รวมจำนวนเรื่อง
2564	23	138	25	20	206
2565	7	94	26	0	127
2566	12	81	14	10	117
รวม	42	313	65	40	450

หมายเหตุ FA: การตรวจสอบการเงิน (Financial Audit)

CA: การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit)

PA: ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Audit)

จากข้อมูลข้างต้นทั้งตารางที่ 2 และตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาจากการร้องเรียนแล้ว ส่วนใหญ่เป็นลักษณะการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Audit) หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) สามารถตรวจสอบข้อร้องเรียนจากภาคประชาชนให้ชัดเจนว่า หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับหรือไม่ อย่างไร และนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ ย่อมทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) สามารถเสนอผลการตรวจสอบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมภาคประชาชนได้อย่างแท้จริง และย่อมเสนอผลงานที่สำคัญต่อสาธารณชนได้ รวมทั้งยังสามารถเสนอผลงานที่ดีหรือผลงานเด่นไปยังรัฐบาลได้ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับรับเรื่องร้องเรียนจากภาคประชาชนซึ่งเป็นหูเป็นตาในการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินและอยู่ในพื้นที่ใกล้ชิดการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ได้รับการตรวจสอบให้ชัดเจนว่าหน่วยงานหรือผู้บริหารหน่วยงานผู้ถูกร้อง ได้ใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างถูกต้องตามระเบียบหรือไม่ อย่างไร ย่อมส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ศรัทธาจากภาคประชาชนต่อองค์กรตรวจเงินแผ่นดิน และตอบสนองนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งกำหนดในวิสัยทัศน์ว่า เป็นองค์กรหลักของแผ่นดินที่ให้ความเชื่อมั่นต่อสาธารณะในการเสริมสร้างวินัยการเงินการคลังของรัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

แต่อย่างไรก็ตาม ขอยกตัวอย่าง กรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ได้พิจารณารับเรื่องร้องเรียนไว้ตรวจสอบและได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ตลอดจนการรับฟังคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง จนสามารถออกรายงานถึงหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการกับผู้กระทำความผิด และให้มีการเรียกชดเชยค่าความเสียหาย หลายเรื่อง เช่น

1) การร้องเรียนกรณีจัดซื้อ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ผู้ร้องได้แจ้งข้อมูลร้องเรียนว่า วิทยาลัยแห่งหนึ่งจัดซื้อครุภัณฑ์ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงได้ทำการตรวจสอบและพบว่า วิทยาลัยดังกล่าว ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์โดยไม่มีการจัดทำสัญญาซื้อขาย และไม่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP: e-Government Procurement) ตามวิธีที่กรมบัญชีกลางกำหนดจริงตามข้อร้องเรียน การดำเนินการจัดซื้อโดยไม่มีการจัดทำสัญญาซื้อขายดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเงินงบประมาณแผ่นดินคือ อาจจัดซื้อด้วยราคาที่สูงกว่าราคารมาตรฐานที่กรมบัญชีกลางกำหนดหรือสูงกว่าราคาตามท้องตลาด หากมีการจัดซื้อด้วยราคาที่สูงกว่า ย่อมเสียหายต่อเงินงบประมาณแผ่นดิน

2) การร้องเรียนการจ่ายเงินค่าตอบแทนเลี้ยงชีพของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการเฝ้าระวังสอบสวน ป้องกัน ควบคุมและรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019) ของโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นโรงพยาบาลสนามในช่วงที่สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคดังกล่าวกำลังรุนแรง ผู้ร้องเรียนได้แจ้งข้อมูลผ่านช่องทางกรรณการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน(ส่วนกลาง) หลายครั้งและจากหลายคน แต่แจ้งข้อมูลเพียงว่า “การปฏิบัติงานเลี้ยงชีพ ได้รับค่าตอบแทนไม่ถูกต้อง” เมื่อ สตภ.7 ได้รับเรื่องร้องเรียนนี้หลายครั้งแต่ก็ร้องมาเช่นเดิม จึงได้โทรศัพท์ประสานผู้ร้องที่ได้แจ้งเบอร์โทรติดต่อ

ไว้ท้ายหนังสือร้องเรียน เพื่อให้ผู้ร้องส่งรายละเอียดที่ชัดเจนและสามารถรับเรื่องไว้ตรวจสอบได้ จึงได้ทำการตรวจสอบ แล้วพบว่าโรงพยาบาลดังกล่าวเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานไม่ครบถ้วน แต่นำเงินบางส่วนไปจ่ายให้กับผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานจริงตามข้อร้องเรียน เรื่องร้องเรียนนี้เมื่อได้รับการตรวจสอบแล้วจึงสร้างความเป็นธรรมและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

3) การร้องเรียนผู้บริหาร อบต. แห่งหนึ่ง มีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริต จัดจ้างก่อสร้างบ่อบาดาลโดยปฏิบัติหน้าที่มิชอบ สตบ.7 ได้ทำการตรวจสอบและพิจารณาพยานเอกสารและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ไม่มีการดำเนินการก่อสร้างบ่อบาดาล แต่มีการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ จึงสรุปผลการตรวจสอบได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีหรือแบบแผนราชการก่อให้เกิดความเสียหายกับรัฐ

4) การร้องเรียนการเบิกค่าเช่าบ้านของพนักงานเทศบาลไม่ถูกต้อง จึงได้ทำการตรวจสอบและพิจารณา พยานเอกสารและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องจริงตามข้อร้องเรียน ผู้เบิกค่าเช่าบ้านไม่ได้อาศัยอยู่ในบ้านหลังดังกล่าวแต่นำมาใช้สิทธิในเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน กรณีนี้เป็นการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเท็จ จึงได้แจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเรียกเงินคืนและดำเนินการทางวินัยฯ

5) การร้องเรียนการดำเนินโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง ตามรายละเอียดโครงการระบุให้ส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชชนิดหนึ่งแต่ดำเนินการจริง และในการสนับสนุนอุปกรณ์การดำเนินการตามโครงการกำหนดไว้ 14 รายการ และดำเนินการจริงมีเพียง 13 รายการ ซึ่งอุปกรณ์ที่ขาดไป 1 รายการเป็นปัจจัยสำคัญในการปลูกพืช หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการตามรายละเอียดโครงการ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้รับสิ่งของไม่ครบถ้วน ผลการตรวจสอบจึงสรุปได้ว่า หน่วยรับตรวจมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นไปตามข้อร้องเรียน

ทั้ง 5 กรณีตัวอย่าง เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ได้ตรวจสอบเสร็จสิ้นจึงได้ออกรายงานถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ 1) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ 2) หน่วยกำกับดูแล เพื่อดำเนินการให้มีการชดใช้เงินคืนแก่ทางราชการตามมูลค่าความเสียหาย

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า เรื่องร้องเรียนหากให้ความสำคัญและตรวจสอบ จะสามารถนำไปตรวจสอบต่อยอดในลักษณะการตรวจสอบอื่นได้ เช่น กรณีตัวอย่างที่ 1 และ 2 เข้าลักษณะการปฏิบัติตามกฎหมาย-จัดซื้อจัดจ้าง เป็นไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กรณีตัวอย่างที่ 3 และ 4 นอกจากไม่เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายแล้ว ยังเข้าลักษณะการเงิน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการเบิกจ่ายและการบันทึกบัญชี กรณีตัวอย่างที่ 5 ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ แต่เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์และรายละเอียดโครงการ หากการสนับสนุนอุปกรณ์การปลูกพืชไม่ครบถ้วน แสดงให้เห็นว่าเรื่องร้องเรียนนี้หากขยายการตรวจสอบ จะเข้าลักษณะการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานด้วย จากการจัดหาอุปกรณ์ไม่ครบถ้วนการดำเนินโครงการย่อมไม่เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแน่นอน ฉะนั้นแนวปฏิบัติที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) หากพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้วไม่เข้าเงื่อนไขการรับเรื่อง และไม่ทำการตรวจสอบหรือต่อยอด รวมทั้งไม่มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในการแจ้งข้อมูลการร้องเรียนอย่างไรให้ถูกต้องครบถ้วน ย่อมสร้างความไม่พึงพอใจหรือความสงสัยจากประชาชนได้

ผู้ศึกษาจึงได้วิเคราะห์จากข้อมูลการร้องเรียน และหาสาเหตุของการไม่สามารถรับเรื่องไว้ตรวจสอบ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำได้ ดังนี้

ต้นน้ำ ผู้ร้อง แจ้งข้อมูลประกอบการร้องเรียนไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วนตามระเบียบกำหนดไว้ เนื่องจากไม่ทราบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการส่งเรื่องร้องเรียน รวมถึงความกังวลในเรื่องผลกระทบและความปลอดภัยจากการเปิดเผยข้อมูลประกอบการร้องเรียน ของผู้ร้องโดยเฉพาะร้องเรียนในหน่วยงานเดียวกัน และผู้ร้องเป็นโต้แย้งข้อบัญญัติ เช่น กรณี การร้องเรียนว่า เทศบาลตำบล ม.ม้า ปลัดเทศบาลมีพฤติกรรมคอร์รัปชั่นเงินราชการ ผู้ร้องให้ข้อมูลเพียงว่าเป็นหน่วยงานใด บ่งบอกเพียงพฤติกรรมกว้าง ๆ ดังกล่าว ข้อร้องเรียนจึงไม่ชัดเจนว่ากระทำผิดเรื่องอะไร เหตุเกิดเมื่อใด หรือ กรณีข้อร้องเรียนว่า การจัดจ้างก่อสร้างสนามเด็กเล่นของ อปท.ในพื้นที่จังหวัด เอ มีการจัดสร้างไม่ได้มาตรฐาน ข้อร้องเรียนดังกล่าวนี้ไม่ได้ระบุผู้กระทำความผิด ไม่ได้ระบุหน่วยงานอย่างชัดเจน ไม่ได้ระบุช่วงระยะเวลาการกระทำความผิด การร้องเรียนเป็นลักษณะบ่งบอกเพียงว่า “ในพื้นที่จังหวัดดังกล่าว อปท.หลายแห่ง มีการจัดจ้างก่อสร้างสนามเด็กเล่นไม่ได้มาตรฐาน” เป็นต้น หรือ กรณี การร้องเรียนการเบิกจ่ายค่าตอบแทน เสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการเฝ้าระวัง สอบสวน ป้องกัน ควบคุมและรักษาผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-2019) ของโรงพยาบาล แห่งหนึ่ง ผู้ร้องเรียนได้แจ้งข้อมูลผ่านช่องทางการร้องเรียนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน(ส่วนกลาง) หลายครั้งและจากหลายคน แต่แจ้งข้อมูลเพียงว่า “การปฏิบัติงานเสี่ยงภัย ได้รับค่าตอบแทนไม่ถูกต้อง” ตัวอย่างข้างต้นข้อร้องเรียนที่ไม่สามารถรับเรื่องไว้ตรวจสอบข้างต้น ย่อมจะทำให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง เงินงบประมาณแผ่นดินถูกนำไปใช้จ่ายอย่างทุจริตคอร์รัปชั่นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และกรณีการจัดจ้างสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะเดียวกันทั้งจังหวัดตามตัวอย่างที่ยกมานี้ ย่อมมีมูลค่าวงเงินงบประมาณสูงแน่นอน เป็นการ ความเสียหายต่อเงินแผ่นดินจากการไม่ได้รับการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบย่อมเกิดการใช้จ่ายเงินแผ่นดินได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ และกรณีการร้องเรียนการได้รับค่าตอบแทนเสี่ยงภัยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลไม่ถูกต้อง ผู้ปฏิบัติงานยอมขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ นั้นเอง

กลางน้ำ ได้แก่

1) ระเบียบฯ มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับเรื่องร้องเรียนไว้ตรวจสอบที่ยังไม่สนับสนุนการปฏิบัติงานการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง ระเบียบกฎหมายยังมุ่งกำหนดตามขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สิ้นเสร็จไปเท่านั้น ไม่ได้กล่าวถึงการพิจารณาเรื่องร้องเรียนอย่างไรให้เกิดความคุ้มค่า

เกิดผลสัมฤทธิ์และเกิดประสิทธิภาพของการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน เช่น กรณีการร้องเรียน “ขอให้ตรวจสอบการจัดซื้อวัสดุการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบท. ในจังหวัด ป ปลา ไม่ได้มาตรฐาน ผู้ร้องให้ข้อมูลว่าการจัดซื้อไม่เป็นไปตามระเบียบของ อบท. ในพื้นที่จังหวัด ป ปลา ทั้งจังหวัด แต่ตามระเบียบกำหนดว่า เป็นเรื่องที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ หรือตำแหน่งของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจผู้ถูกร้องเรียน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง พร้อมระบุ วัน เวลา หรือช่วงเวลาสถานที่ที่มีการกระทำผิดและพฤติกรรม แห่งการกระทำความผิด ซึ่งเพียงพอที่จะตรวจสอบได้ ผู้พิจารณาจึงพิจารณาว่า พฤติการณ์การกระทำผิดยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด เป็นต้น

2) ผู้พิจารณา ได้ยึดหลักการพิจารณาเรื่องตามระเบียบฯและข้อมูลเอกสารที่ได้รับจากผู้ร้องเรียนเท่านั้น เมื่อเกิดข้อสงสัยในการพิจารณาและข้อสงสัยในเอกสาร ไม่มีการสอบสวนหรือสอบย้อนข้อมูลกลับไปให้ผู้ร้องเรียน เช่น กรณีการร้องเรียน “ขอให้ตรวจสอบการเบิกค่าเช่าบ้านของเจ้าหน้าที่ อบต. ส เสือ เป็นเท็จ” ผู้ร้องให้ข้อมูลการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของนาย อ อ่าง ไม่เป็นไปตามระเบียบของ อบต.ดังกล่าวเท่านั้น ตามระเบียบกำหนดว่า เป็นเรื่องที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อ หรือตำแหน่งของเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจผู้ถูกร้องเรียน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง พร้อมระบุ วัน เวลา หรือช่วงเวลาสถานที่ที่มีการกระทำผิดและพฤติกรรม แห่งการกระทำความผิดซึ่งเพียงพอที่จะตรวจสอบได้ ผู้พิจารณาจึงพิจารณาว่า พฤติการณ์การกระทำผิดยังไม่ชัดเจนเพียงพอเนื่องจากไม่มีหลักฐานพยานสนับสนุน

3) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ไม่มีการจัดระบบข้อมูลการร้องเรียนเพื่อแยกแยะลักษณะ จัดกลุ่มลักษณะการร้องเรียน ประเภทการร้องเรียน ช่วงระยะเวลาการรับเรื่องร้องเรียน และความถี่ของการร้องเรียนในแต่ละหน่วยงาน เพื่อนำไปต่อยอดตรวจสอบในลักษณะอื่น ให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเกิดประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

ปลายน้ำ ได้แก่

1) ผู้สอบทานการพิจารณาเรื่องร้องเรียน (ผู้อำนวยการกลุ่มและผู้อำนวยการสำนัก) ให้ความเห็นชอบการพิจารณารับเรื่องหรือไม่รับเรื่องตามความเห็นของผู้พิจารณา เช่น กรณีเรื่องร้องเรียนการจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันโรคติดเชื้อไวรัส Covid 2019 ไม่โปร่งใสของ ทต.ว แหวน ผู้พิจารณาเรื่องมีความเห็นว่าการร้องเรียนไม่ชัดเจนจึงไม่รับเรื่องไว้ตรวจสอบ ผู้สอบทานก็ให้ความเห็นไปในทางเดียวกัน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องที่ประเทศชาติประชาชนให้ความสนใจ ซึ่ง สตภ.7 ได้รับเรื่องร้องเรียนในช่วงปลายปี พ.ศ. 2564 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวกำลังรุนแรง การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินในการป้องกันโรคติดต่อดังกล่าวนี้ควรต้องใช้จ่ายอย่างถูกต้อง โปร่งใส และคุ้มค่ากับเงินงบประมาณ

2) ขาดนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเพื่อให้เรื่องร้องเรียนถูกนำมาพิจารณาและตรวจสอบในลักษณะอื่น

3) การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปโดยถูกต้อง ประหยัด คุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลประชาชนไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

จากหน้าที่ อำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามที่กล่าวไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) มีภาระหน้าที่การปฏิบัติงานตรวจสอบทั้ง 3 ลักษณะมาก จึงมุ่งปฏิบัติงานตามจำนวนหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบตรวจสอบและรับรองรายงานการเงิน ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย(การจัดซื้อจัดจ้าง) ของหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องปฏิบัติตามกรอบระยะเวลา ตามจำนวนเป้าหมายแล้ว แต่ยังคงขาดการตรวจสอบเชิงรุกที่รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ขาดการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม รวมถึงประเด็นความเสี่ยงสำคัญของการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน หรือประเด็นที่สาธารณชนให้ความสนใจ นอกจากนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) ยังขาดการบริหารจัดการข้อมูล การนำข้อมูลจากการร้องเรียนเพื่อนำมาใช้สนับสนุนการตรวจสอบในลักษณะอื่นให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

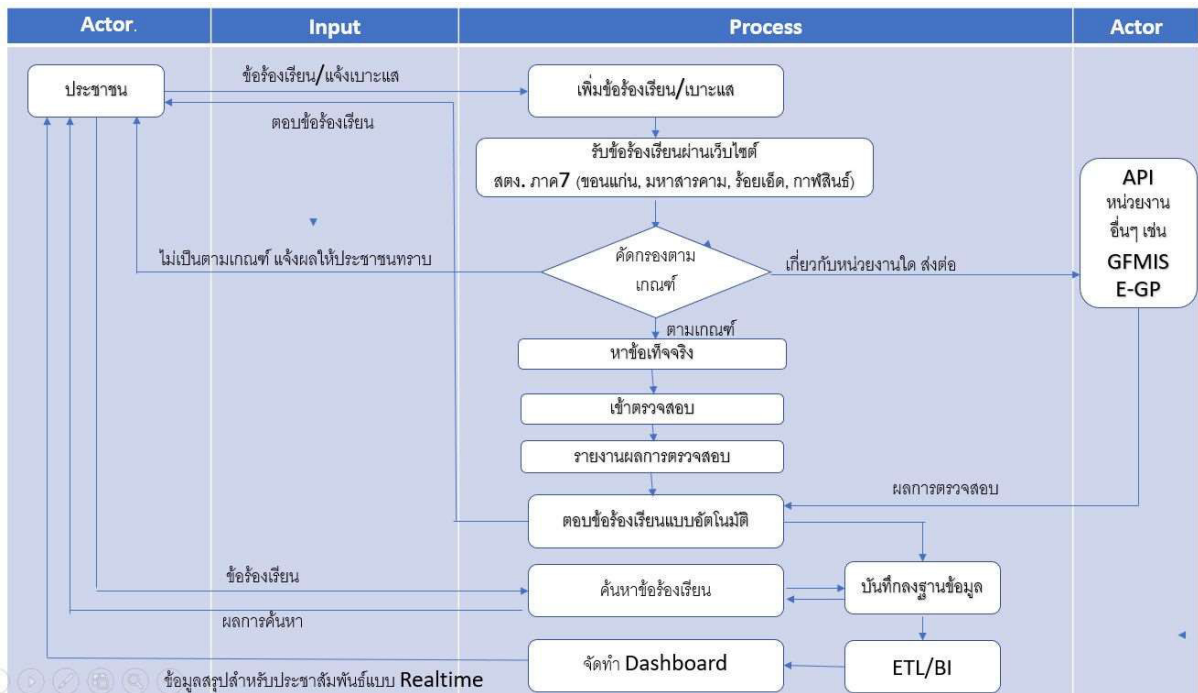
ฉะนั้น หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) บริหารจัดการความเสี่ยงตามเส้นทางการร้องเรียน ซึ่งเข้าลักษณะการตรวจสอบการปฏิบัติงานตรวจสอบตามกฎหมาย โดยประชาสัมพันธ์สื่อสารให้ประชาชนได้เข้าใจ เปิดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนโดยตรงมายังผู้บริหารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) เพิ่มช่องทางสื่อสารและรูปแบบการร้องเรียนให้ชัดเจนและมากขึ้น พร้อมทั้งนำเทคโนโลยีมาช่วยในกำหนดระบบการรับเรื่องร้องเรียนให้เข้าหลักเกณฑ์ การวิเคราะห์ จัดประเภทหมวดหมู่การร้องเรียน และการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน จริงจัง ต่อเนื่อง รวมทั้งการสื่อสารต่อผู้ร้องเรียนให้มั่นใจว่า ข้อมูล เบาะแสการร้องเรียนที่ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) เป็นชั้นความลับ ผู้ที่เข้าถึงข้อมูลเป็นระดับผู้อำนวยการสำนักและเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเท่านั้น เพื่อให้ประชาชนมั่นใจในความปลอดภัยในการแจ้งข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีการใช้ประโยชน์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เกิดผลสัมฤทธิ์ ความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ ตามความหมายของคำว่า “ตรวจเงินแผ่นดิน” มาตรา 4 และสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลดิจิทัล

จากกรณีศึกษา ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) จึงมีข้อเสนอการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินและเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยี

1.1 พัฒนา ปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้สะดวกในการใช้งาน รวมถึงการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการแจ้งเบาะแสการทุจริต และรูปแบบการทำงานของระบบ เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจว่าข้อมูลของผู้ร้องเรียนจะถูกเก็บเป็นข้อมูลในชั้นความลับของทางราชการ โดยสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการร้องเรียนผ่าน Website หรือ Platform ให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ศ. 2566 โดย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) โดยตรง ไม่ต้องผ่านระบบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ส่วนกลาง) เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงพร้อม สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่จะทำให้การตรวจเงินแผ่นดิน มีประสิทธิภาพและป้องกันความเสียหายได้ทันกาล (Timeliness) และการสร้าง

มูลค่าเพิ่ม (Value Added) กับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยกำหนดให้สอดคล้องกับระเบียบและเขตพื้นที่รับผิดชอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น) รวมถึงการสร้างระบบติดตามความคืบหน้าการร้องเรียนของประชาชนตลอดจนขั้นตอนการแจ้งผลกลับไปยังประชาชนอย่างครบถ้วนตามแผนภาพ ที่ 2

แผนภาพที่ 2 การสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการรับเรื่องร้องเรียน ของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น)

หมายเหตุ API : Application Programming คือ การเชื่อมต่อโปรแกรมประยุกต์ระหว่างระบบของ สตง.กับหน่วยงานอื่น

ETL : Extract-Transform-Load คือ การนำเข้าข้อมูลจากหลายแหล่งข้อมูล

BI : Business Intelligence คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ด้านระบบงานและกฎหมาย

2.1 เสนอปรับปรุงและแก้ไขระเบียบ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับ และพิจารณาเรื่องร้องเรียนอันเป็นปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่ส่งผลทำให้การปฏิบัติงานตรวจสอบเรื่องร้องเรียนไม่เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง เช่น กรณี ระเบียบกำหนดให้การร้องเรียน ต้องมีการระบุชื่อหน่วยงาน ชื่อหรือตำแหน่งผู้ถูกร้อง ระเบียบควรมีความยืดหยุ่นให้ครอบคลุมถึงกรณีการร้องเรียนมีความสุ่มเสี่ยงเสียหายต่อเงินงบประมาณเป็นวงกว้าง และเกินลักษณะเดียวกันหลายหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด หรือในพื้นที่โซนจังหวัดใกล้เคียงกัน

2.2 การกำหนดนโยบายและแนวทางในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์การรับเรื่อง โดยการกำหนดขั้นตอนในการพิจารณา ขั้นตอนการประสานขอข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม กรณีผู้ร้องเรียนแจ้งข้อมูลไม่ครบถ้วนแต่เรื่องร้องเรียนนั้นมีความสุ่มเสี่ยงในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินไม่ถูกต้อง

หรือไม่คุ้มค่า รวมทั้งขั้นตอนการสอบยื่นข้อมูล ขั้นตอนในการส่งต่อข้อมูลเรื่องร้องเรียนให้ผู้ตรวจสอบเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาตรวจสอบในลักษณะอื่น ๆ ต่อไป

2.3 พัฒนาระบบรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องร้องเรียนเพื่อใช้ในการพิจารณาความเสี่ยงที่จะส่งผลให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ และไม่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำข้อมูลจากการร้องเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบในลักษณะอื่น ๆ ยกตัวอย่าง เช่น กรณีหน่วยงานใดมีการร้องเรียนบ่อยครั้ง ถึงแม้จะมีผลการพิจารณาไม่รับเรื่องร้องเรียน ก็อาจมีความเสี่ยงต่อการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพ หรือกรณีการร้องเรียนเรื่องเดียวกันแต่เกิดขึ้นในหลายหน่วยงาน ถึงแม้จะมีผลการพิจารณาไม่รับเรื่องร้องเรียน ก็อาจมีความเสี่ยงต่อการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น การแบ่งวงเงินสัญญาจัดซื้อจัดจ้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้คู่สัญญาเป็นผู้รับจ้าง 1 – 2 ราย ตลอดปีงบประมาณ ซึ่งมีการดำเนินการลักษณะเดียวกันในหลายหน่วยงาน

3. พัฒนาบุคลากร

การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานการพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ทั้งผู้พิจารณาเรื่อง และผู้สอบทานเรื่องร้องเรียน เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความเข้าใจและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ว่าเรื่องร้องเรียนที่เข้าลักษณะสุ่มเสี่ยง รวมทั้งให้นำมาปรึกษาหารือผู้บังคับบัญชา เช่น เรื่องร้องเรียนมีความสุ่มเสี่ยงจะเกิดการทุจริตในวงกว้าง กรณีการจัดจ้างทำอาหารกลางวันเด็กนักเรียนไม่เหมาะสม หรือเป็นเรื่องร้องเรียนที่สาธารณชนให้ความสนใจ เรื่องร้องเรียนที่ใช้จ่ายเงินแผ่นดินไม่ถูกต้องแล้วส่งผลกระทบต่อสังคม ส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินแผ่นดิน เป็นต้น

4. ระบบฐานข้อมูล

พัฒนาระบบรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องร้องเรียนเพื่อใช้ในการพิจารณาความเสี่ยงที่จะส่งผลให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ และไม่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำข้อมูลจากการร้องเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบในลักษณะอื่น ๆ ยกตัวอย่าง เช่น กรณีหน่วยงานใดมีการร้องเรียนบ่อยครั้ง ถึงแม้จะมีผลการพิจารณาไม่รับเรื่องร้องเรียน ก็อาจมีความเสี่ยงต่อการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพ หรือ กรณีการร้องเรียนเรื่องเดียวกันแต่เกิดขึ้นในหลายหน่วยงาน ถึงแม้จะมีผลการพิจารณาไม่รับเรื่องร้องเรียน ก็อาจมีความเสี่ยงต่อการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น การแบ่งวงเงินสัญญาจัดซื้อจัดจ้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้คู่สัญญาเป็นผู้รับจ้าง 1 – 2 ราย ตลอดปีงบประมาณ ซึ่งมีการดำเนินการลักษณะเดียวกันในหลายหน่วยงาน หรือกรณีการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ประเภทเดียวกันของสถานศึกษาต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน เป็นต้น

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาต้องใช้ภาวะผู้นำเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนข้อเสนอไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

2.3.1 การสร้างแรงจูงใจ สร้างแรงจูงใจผู้ร่วมงานให้มีความกระตือรือร้นที่จะลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จ แสดงออกถึงความเชื่อมั่นว่าแนวทางที่นำเสนอมีความเป็นไปได้ที่จะสำเร็จ และมั่นใจ ในทีมงานโดยแสดงออกและสื่อสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบว่ามีความคาดหวังในการปฏิบัติงาน และเชื่อมั่นในความสามารถในการดำเนินงาน ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่คาดหวัง

2.3.2 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้นำต้องสื่อสารอย่างเฉพาะเจาะจงและตรงไปตรงมา กำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการในการดำเนินงานให้ชัดเจน หรือมีความคิดริเริ่มเชิงกลยุทธ์ รวมไปถึงสิ่งที่คาดหวังเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานนั้น หากไม่เป็นไปตามเป้าหมายผู้นำต้องปรับวิธีการสื่อสารใหม่ให้เข้าใจง่ายและมีความชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งสร้างความมั่นใจและไว้วางใจถึงเป้าหมายร่วมกันว่าจะสำเร็จได้อย่างไร

2.3.3 ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ เป็นผู้นำที่ตระหนักถึงระบบการบริหารจัดการที่ช่วยเพิ่มผลการปฏิบัติงานตรวจสอบให้เกิดความคุ้มค่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่ายเงินแผ่นดินและการใช้เหตุผลในการนำ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรและพัฒนาระบบภายในองค์กรให้มีความเป็นมิตรอ่อนน้อม มีเมตตา ตระหนักถึงความสำคัญของบุคคลอื่นโดยสร้างการมีส่วนร่วม ในองค์กรและภายนอกองค์กร เพื่อให้การพัฒนาต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.3.4 ยึดมั่นในจริยธรรมและความเป็นมืออาชีพ การมีคุณธรรม เป็นผู้นำที่มีคุณธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม สร้างบรรยากาศทางจริยธรรม การบริหารงาน และการจัดการ ประพฤติตรงไปตรงมา พูดจริงทำจริง การรักษาความลับ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การเป็นผู้มีเหตุมีผล ไม่เอาเปรียบ มีความเมตตากรุณา ความโปร่งใจจริงใจ

2.3.5 การสร้างวิสัยทัศน์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีจุดยืน ยึดมั่น และนำองค์กรไปสู่องค์กรที่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กร สามารถกำหนดสิ่งที่คาดหวังและผลลัพธ์ที่จะได้ในอนาคต และวางกลยุทธ์องค์กรได้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.3.6 การนำการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้นำที่มีอิทธิพลประพัตินเป็นแบบอย่าง มีค่านิยมสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจให้สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาระบบให้บริการให้เกิดขึ้นได้ และสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมในการเผชิญสถานการณ์ หรือรองรับต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ กระตุ้นผู้ตามให้เกิดการสร้างสรรค์ ร่วมคิด และนำเสนอสิ่งใหม่และแก้ไขปัญหา

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561) นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. 2566 – 2570) สืบค้นจาก
<http://www.audit.go.th>

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. (2567) นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. (2567) สืบค้นจาก
<http://www.audit.go.th>

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. ((2562) หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน สืบค้นจาก
<http://www.audit.go.th>

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561
สืบค้นจาก <http://www.audit.go.th>

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2561) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 สืบค้นจาก
<http://www.audit.go.th>

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน.(2566) ระเบียบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการตรวจสอบการปฏิบัติตาม
กฎหมาย พ.ศ.2566 สืบค้นจาก <http://www.audit.go.th>

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑

ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งการตราพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับ เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกกรรมการ แทนตำแหน่งที่ว่างในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และการดำเนินการเพื่อสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๘ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงิน แผ่นดิน

(๕) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(๖) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงประธาน กรรมการตรวจเงินแผ่นดินด้วย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

(๑) กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม

(๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค

(๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น

(๕) ทูตหมุนเวียน

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) หน่วยงานที่รัฐมิได้จัดตั้งขึ้นแต่ได้รับเงินอุดหนุน หรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สิน ลงทุน จากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการ ดังกล่าว

(๘) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มี กฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ

“หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมาย จัดตั้งขึ้น

“ทูตหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจ การที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“ผู้รับตรวจ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบใน การปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

“ตรวจเงินแผ่นดิน” หมายความว่า ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึง ตรวจสอบการ จัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหาร ซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจ ใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่า

เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผน การปฏิบัติราชการ หรือไม่ และ
ตรวจว่าการใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมี
ประสิทธิภาพหรือไม่ รวมตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินของ หน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นต่อ
ผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ตรวจสอบ” หมายความว่า ตรวจเงินแผ่นดิน

ฯลฯ

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

นางเรณู เจริญงามศรี

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2531

ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2545

ประสบการณ์การรับราชการ

ปี พ.ศ 2532 เริ่มรับราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กองตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของรัฐ
ในระดับ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับ 3

ปี พ.ศ. 2560 – 2561 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสำนักการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดกาฬสินธุ์

ปี พ.ศ. 2561 – 2563 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสำนักการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2564 – 31 มีนาคม 2567 ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ตรวจเงินแผ่นดินภาค (สตภ.๗)

1 เมษายน 2567 – ปัจจุบัน ผู้ช่วยผู้ตรวจเงินแผ่นดินภาค (สตภ.7) รักษาราชการแทนรองผู้ตรวจ
เงินแผ่นดิน (ภาค 7) ตามประกาศโครงสร้างอัตรากำลังของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อวันที่ 28
ธันวาคม 2566 และมีคำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดอัตรากำลังตามประกาศโครงสร้างเมื่อ 1
เมษายน 2567

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้ช่วยผู้ตรวจเงินแผ่นดิน(สตภ.๗) รักษาราชการแทนรองผู้ตรวจเงินแผ่นดิน(ภาค 7)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 7 (จังหวัดขอนแก่น)

686 ถนนมิตรภาพ หมู่ที่ 14 ตำบลศิลา อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร 0 4323 6224